

Streszczenie popularnonaukowe

Prawdopodobnie większość ludzi słysząc o osobie narcystycznej wyobraża sobie kogoś, kto jest zadufany w sobie, widzi jedynie czubek własnego nosa, jest przepełniony samouwielbieniem jak również nie szanuje innych, wykorzystuje ich do własnych celów oraz dąży do bycia podziwianym bez względu na koszty. Takie pierwsze skojarzenia są jak najbardziej trafne – wszystkie bowiem dokładnie opisują sposób funkcjonowania narcyza wielkościowego. Istnieje natomiast również jakościowo inna forma narcyzmu, znacznie mniej oczywista, która w literaturze określana jest mianem narcyzmu nadwrażliwego. Osoba taka, z jednej strony zupełnie nie przypomina prototypowego przykładu narcyza wielkościowego. W przeciwieństwie do niego taka osoba jest wycofana, ma nierealistyczne oczekiwania, że inni będą spełniać jego niewypowiedziane życzenia, jest przepełniona lękiem i nieustannie przeżywająca zarówno to, co się wydarzyło jak i to co być może nadejdzie. Pomimo tak znaczącej różnicy, istnieje również wiele podobieństw – narcyz nadwrażliwy również jest wrogo nastawiony w stosunku do innych ludzi a mimo to – uważa, że to inni są wrogi w stosunku do niego, zazdrości im wszelkich sukcesów, wszędzie upatruje tego, że inni chcą go skrzywdzić oraz cieszy się z niepowodzeń innych. W literaturze naukowej, podobnie jak w życiu codziennym, również lepiej został poznany narcyz wielkościowy, zaś ten nadwrażliwy – pozostaje niejako w ukryciu. Obecny projekt stawia sobie zatem na cel stworzenie portretu jego wewnętrznego funkcjonowania oraz tego jak wchodzi i utrzymuje relacje z innymi ludźmi.

Aby zrealizować tak postawiony cel, zaplanowano cztery odrębne badania, zgrupowane wokół dwóch obszarów – funkcjonowania wewnętrznego i relacji z innymi. W odniesieniu do pierwszego obszaru, chcemy dowiedzieć się jak narcyzm badany wielokrotnie dzień po dniu wpływa na funkcjonowanie człowieka (np. na jego samoocenę) oraz w jaki sposób dokonują się zmiany między poszczególnymi strategiami radzenia sobie. W przypadku drugiego obszaru, pragniemy poznać jak narcyzm nadwrażliwy wpływa na poznawanie ludzi „na pierwszy rzut oka”. Czy jest on pomocny, czy wręcz przeciwnie? A jak wpływa on na relacje w dłuższej perspektywie? Czy są oni w stanie utrzymać relacje z innymi? Oczekujemy, że ten projekt umożliwi udzielenie odpowiedzi na wszystkie te pytania. Opracujemy portret psychologiczny narcyza nadwrażliwego, który pomoże w lepszym zrozumieniu tego, jak tacy ludzie żyją ze sobą oraz z innymi.